

Szigorlat az osztatlan tanár szakosoknak (levelező tagozat)

Nyelvészet

I. Témakör: Leíró nyelvtan

1. A magyar magánhangzó-harmónia és a hangtani hasonulások jellegzetességei

Forró Orsolya: *A magyar hangtan alapjai* (Egyetemi jegyzet). Akadémiai Kiadó, 2018. **6.2. és 7. fejezetek**. Elérhető edu-ID-vel: https://mersz.hu/dokumentum/m373amha_1/

Segédanyagok:

<https://drive.google.com/file/d/1jwuT66iW52U2Wp5MWAQvRtEm6xOlhBax/view?usp=sharing>

https://drive.google.com/file/d/1YGJ_I7833fj3uG2mNd1OJoeOC3UxNg4v/view?usp=sharing

2. A magyar szófaji rendszer és a toldalékmorfémák vitatott kérdései

A szófaji rendszerhez:

KENESEI ISTVÁN (2000): Szavak, szófajok, toldalékok. In: Kiefer Ferenc (szerk.) *Strukturális magyar nyelvtan, Morfológia*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 75–136. Elérhető neptunos azonosító adatok felhasználásával történő belépés után:

https://mersz.hu/hivatkozas/m280smny_book1#m280smny_book1

KENESEI ISTVÁN (2016): A szófaj fogalmáról és meghatározásáról. In: Kas Bence (szerk.): „Szavad ne feledd!” *Tanulmányok Bánréti Zoltán tiszteletére*. Budapest: MTA NYTI, 81–92.

Elérhető: https://archive.nytud.hu/kenesei/publ/szofaj_bz70.pdf

A toldalékmorfémák vitatott kérdéseihez:

Elsősorban a *Strukturális magyar nyelvtan III. Morfológia* kötetből a 3. Szóképzés és 10. Ragozás fejezetek

https://mersz.hu/dokumentum/m280smny_40/#m280smny_ch3

https://mersz.hu/dokumentum/m280smny_246/#m280smny_ch10

Kiegészítésképpen: T. SOMOGYI MAGDA (2000): *Toldalékrendszerezésünk vitás kérdései*. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

3. Újdonságok a magyar mondattanban, különös tekintettel a szórendi szabályokra és a vonzat/szabad bővítmény különbségére

Kálmán László szerk. (2001): *Magyar leíró nyelvtan. Mondattan I*. Tinta Könyvkiadó, Bp. 9-93. oldal <http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/konyv01.pdf>

Kálmán László – Nádasdy Ádám (2007): *Hárompercesek a nyelvről. A szerkezetek tartománya*. (kb. 44-55. oldal.) <http://budling.hu/~kalman/arch/popular/hajnali.pdf>

Kálmán László - Trón Viktor (2007): *Bevezetés a nyelvtudományba*. 5. fejezet: *Mondattan*. (kb. 60-75. oldal.) <http://budling.hu/~kalman/course/bevezetes/kalmanTron.pdf>

Kenesei István szerk. (2011): *A nyelv és a nyelvek. Mondatok*. Bp.: Akadémiai Kiadó, kb. 125-142. oldal Elérhető itt: <https://mersz.hu/kiadvany/17/info/>

Komlósy András (1992): *Régensek és vonzatok*. kb. 305-321. oldalak In: Kiefer (szerk.): *Strukturális magyar nyelvtan I. Mondattan*. Budapest, Akadémiai Kiadó.

https://mersz.hu/dokumentum/strukturalis1_101/#strukturalis1_9

4. Egy új nyelvtani tananyag ismertetése

(Bánréti-féle NYKIT vagy a generatív grammatika oktathatósága)

Viszket Anita, Kovács Hanna (2020): Új magyar nyelvtan a közoktatásban? In: Hoss Alexandra – Viszket Anita: Találkozások az anyanyelvi nevelésben 4. PTE BTK Nyelvtudományi Tanszék és Lingua Franca Csoport, Pécs. 196-213. oldal <https://mek.oszk.hu/21400/21475/21475.pdf>

Kovács Hanna Kinga (2023): Modern nyelvészet és anyanyelvi nevelés a gyakorlatban. Szakdolgozat, PTE BTK.

<https://drive.google.com/file/d/1IIRQc3kB2fuHpzEzcp24MZIUrfjIIE52/view?usp=sharing>

Medve Anna, Farkas Judit és Szabó Veronika (2010): 4×12 mondat. Elemzések. Iskolakultúra, Veszprém. 7-36. oldal. <http://mek.oszk.hu/10100/10114/10114.pdf>

Medve Anna – Szabó Veronika (2010): A mondatnyi elemzés lehetőségei az általános iskolában. In: Anyanyelv-pedagógia 2010/1. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=235>

Szabó Veronika (2013): A semleges mondat. Egy felső tagozatosoknak szóló mondatnyi tananyag koncepciója. 75-

103. oldalak. PhD-értekezés. PTE BTK Nyelvtudományi Doktori Program, Pécs.

<https://pea.lib.pte.hu/handle/pea/15471>

Szabó Veronika (2015): Javaslatok az egyszerű semleges mondat tanításához a felső tagozaton. In: Anyanyelv-pedagógia 2015/3. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=581>

NYKIT-ről:

Viszket Anita (2011): Mondattan a közoktatásban. In: Hungarológiai évkönyv (2011). 12. évfolyam. 1. szám. 291- oldal. http://epa.oszk.hu/02200/02287/00012/pdf/Hungarologiai_Evkonyv_12_291-302.pdf

Gugi Boglárka (2008): Képességfejlesztés a grammatika területén (Bánréti Zoltán programjáról, taneszközéről és azok átdolgozásáról). In: Medve Anna – Szépe György (szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok 3. Iskolakultúra, Budapest. 32–42. <http://mek.oszk.hu/08400/08432/08432.pdf>
Alternatív tananyagok:

A Fiatal Nyelvészek Munkaközössége által folytatott kísérleti középiskolás anyanyelvi nevelési program publikációi. <https://archive.nytud.hu/oszt/elmnyelv/komlosy/publist.html> (innen letölthető munkafüzetek)

Bartalis Boróka, Köllő Zsófia, Orbán Zsuzsa-Lilla, Szócs Hedviga, Tamás Adél (2017): Magyar nyelv és irodalom

(anyanyelv). Egy róla szóló írás kiindulópontnak: <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=748>

Kálmán László és Molnár Cecília alternatív tananyaga ("Szövegértés– szövegalkotás integrált anyanyelvi tananyag elkészítése a nyelvi rész vezető fejlesztője, HEFOP keret, Sulinova Kht"): <http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/popular/>. <https://magyartanarok.wordpress.com/taneszkozok/>

5. A szöveg fogalmának értelmezései; elemzési szempontok

de Beaugrande, R.–Dressler, W. (2000): Bevezetés a szövegnyelvészetbe. Budapest: Corvina.

vagy: Szikszainé Nagy Irma: Leíró magyar szövegtan. Budapest, Osiris, 1999.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/szikszaine-nagy-irma-leiro-magyar-szovegtan-osiris-tankonyvek-1999/?pg=12&layout=s>. Ez sokkal részletesebb: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 13. fejezetek segítenek a főbb jellemzők megjegyzésében.

Petőfi S. János (2004): A szöveg fogalmának, valamint megformáltságának értelmezése. In: A szöveg mint komplex jel. Budapest: Akadémiai, 27–70.

<https://www.szaktars.hu/akademiai/view/petofi-s-janos-a-szoveg-mint-komplex-jel-bevezetes-a->

2024. október. 7-re frissített változat

szemiotikai-textologiai-szovegszemleletbe-2004/?pg=0&layout=s - sajnos, a PTE nem fizet már rá elő

Segítség összefoglalóként:

Kárpáti Eszter: A szöveg fogalma. Budapest, Typotex, 2006. Negyedik rész: A szövegfogalom mai diszciplináris környezete című fejezetéből a IV.0 (127-131); a IV.1.1 (131-138), IV.2.1 (163-164); IV.2.2 (164-168); IV.2.3.1.1 (168-170) és a IV.2.4 (178-181) fejezeteket. A könyv hozzáférhető a Typotex oldalán, illetve az eduID-val: https://edu.interkonyv.hu/book/995-a_szoveg_fogalma.

II. Témakör: Alkalmazott nyelvészet

6. A nyelvelsajátítás elméletei, szakaszai

GÓSY MÁRIA (2005): *Pszicholingvisztika*. Budapest: Osiris, **6. fejezet. (241–306)**

eduID-vel: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/gosy-maria-pszicholingvisztika-osiris-tankonyvek-2005/>

és mellé ez:

Cole, Michael – Cole, Sheila R. (2006): *Fejlődéslektan*. Osiris Kiadó, Budapest, **8. fejezet:**

Nyelvelsajátítás, **300–339.**

eduID-vel: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/cole-michael-cole-sheila-r-fejlodeslektan-osiris-tankonyvek-2003/>

7. A szociolingvisztika egyik (!) kiemelt kutatási területe

Kiss Jenő (2002): *Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

Cseresnyési László (2004): *Nyelvek és stratégiák avagy a nyelv antropológiája*. Tinta Kiadó. Budapest.

Elektronikusan elérhető olvasmányok (ajánlott): egy témát kell választani! (Sem Kiss Jenő, sem Cseresnyési, sem más összefoglaló kötet elektronikusan nem elérhető.)

Szépe György (2001): *Nyelvpolitika: múlt és jövő*. Pécs: Iskolakultúra. Iskolakultúra-könyvek 7. 52—71; 130—142. <https://mek.oszk.hu/01700/01737/01737.pdf>

Bartha Csilla: *A szociolingvisztika alapjai*. (Magyar Nyelvészeti Továbbképzési Füzetek 2. sz.) Bp., 1998. [A szociolingvisztika alapjai \(unideb.hu\)](http://unideb.hu)

<https://nytud.academia.edu/barthacsilla>

oldaláról

https://www.academia.edu/37016954/Kétnyelvűség_oktatás_kétnyelvű_oktatás_és_kisebbségek

https://www.academia.edu/37016958/Nyelvi_hátrány_és_iskola

https://www.academia.edu/37016949/A_társadalmi_kétnyelvűség_típusai_és_főbb_vizsgálati_kérdései

https://www.academia.edu/37016963/_Hasznosnyelvészeti_adalékok_a_cigány_tanulók_anyanyelvi_nevelésének_kérdéséhez

Lanstyák István <https://docplayer.hu/11310219-Lanstyak-istvan-diglosszia-es-kettosnyelvuseg-1.html>

Sándor Klára: *Az élőnyelvi vizsgálatok és az iskola: kisebbségi kétnyelvűség*. *Regio*, 6 (1995)/4: 121–148 epa.oszk.hu/00000/00036/00023/pdf/

Réger Zita: *Utak a nyelvhez. Nyelvi szocializáció – nyelvi hátrány*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.

Részletek: mek.oszk.hu/04000/04046/04046.pdf

I/4. fejezet: *Eltérő utak a nyelvhez* (38–81.)

I/5. fejezet: *Szocializáció és nyelvi szocializáció* (82–88.)

II. *Nyelvi szocializáció és hátrányos helyzet: a nyelvi hátrány problémája az iskolában* (89–154.)

2024. október. 7-re frissített változat

Susan Gal: Mi a nyelvcsere és hogyan történik?

www3.umiz.at/de/datenbanken/ddb/publikationen/Mi_a_nyelvecsere_es_hogyan_tortenik.pdf

Kontra Miklós: Mi a lingvizizmus és mit lehet ellene tenni? In: Gábrity Molnár Irén – Mirnics Zsuzsa (szerk.): *Közérzeti barangoló. (Műhely- és előadás-tanulmányok)*. Szabadka, 2005, 175–202.

http://dragon.klte.hu/~tkis/kontra_lingvizizmus.htm

Skutnabb-Kangas, Tove: Oktatásügy és nyelv. Többnyelvi sokféleség vagy egynyelvi redukcionizmus? *Regio. Kisebbség, politika, társadalom*. 9 (1998): 3–38.

<http://epa.niif.hu/00000/00036/00033/pdf/01.pdf>

Wardhaugh könyvből

mnytud.arts.unideb.hu/tananyag/szoclingv_alap/wardhaugh_valtozatvizsgalatok.pdf

mnytud.arts.unideb.hu/tananyag/szoclingv_alap/wardhaugh_bernstein.pdf

mnytud.arts.unideb.hu/tananyag/szoclingv_alap/labov_nyelvi_valtozas.pdf

Módszertan mnytud.arts.unideb.hu/tananyag/szoclingv_alap/modszt.pdf (In: Sándor Klára: *Nyelv és társadalom*)

8. A nyelvoktatásban alkalmazott nyelvészet komplex megközelítése: anyanyelvi nevelés – idegennyelv-oktatás – a magyar mint idegen nyelv.

Hegedűs Rita (2004): *Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések*. Tinta, Budapest.

Medgyes Péter (1995): *Kommunikatív nyelvoktatás*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Szépe György (2011): *A folyton megújuló nyelvészet*. Szerk.: Terts István. Tinta, Budapest.

Lehetséges alternatívák

- A magyar mint idegen nyelvi részhez: Hegedűs Rita (2019): *Élő magyar grammatika. Magyar nyelv-tanári segédkönyvek*. KRE, L'Harmattan, Budapest.
https://btk.kre.hu/nyelvezet/images/hegedus_rita_web_2019.pdf
- Az idegennyelv-oktatási részhez: Nádor Orsolya (szerk.) (2019): *Régebbi és újabb nyelvoktatási módszerek. Magyar nyelv-tanári segédkönyvek*. KRE, L'Harmattan, Budapest.
http://www.kre.hu/nyelvezet/images/nador_orsolya_2019.pdf
- Az anyanyelvi nevelés részhez: ua., mint fent – itt: <https://www.szaktars.hu/tinta/view/terts-istvan-szerk-a-folyton-megujulo-nyelvezet-szepe-gyorgy-nyelvezeti-irasaibol-tanarok-es-diakok-reszere-2011/?pg=0&layout=s> (Eduld-vel)

9. A retorika interdiszciplináris kapcsolatrendszere

Aczél Petra (2009): *Új retorika*. Kalligram, Pozsony, 15–75.

A tétel egy lehetséges módosított változata:

A retorika elméleti kérdései és a szónoki beszéd részei

Szabó G. Zoltán és Szörényi László *Kis magyar retorika* 15-114:

<http://real.mtak.hu/43137/1/Kis%20Magyar%20Retorika.pdf>

Egyéb (egyet kell választani):

Tóth M. Zsombor: Gondolatok a magyarországi közbeszédéről: [http://e-](http://e-nyelvmagazin.hu/2019/12/04/gondolatok-a-magyarorszagi-kozbeszedrol-retorika-es-stilustores-i/)

[nyelvmagazin.hu/2019/12/04/gondolatok-a-magyarorszagi-kozbeszedrol-retorika-es-stilustores-i/](http://e-nyelvmagazin.hu/2019/12/04/gondolatok-a-magyarorszagi-kozbeszedrol-retorika-es-stilustores-i/)

Gaál Mózsa *Kis magyar retorikája* 1911-ből: <http://mek-oszk.uz.ua/11900/11907/11907.pdf>

A retorika eszközei: <https://drprezi.hu/vendegblog-a-retorika-eszkozei-i/>

A nyilvános megszólalás: <https://zanza.tv/magyar-nyelv/retorika/retorika>

10. Az alkalmazott nyelvészet valamely (további) szakterületének bemutatása

(pl. fordítástudomány, kontrasztív nyelvészet, nyelvpedagógia, mérés-értékelés, nyelvtechnológia, interkulturális kommunikáció stb.)

2024. október. 7-re frissített változat

Reményi Andrea Ágnes, Sárdi Csilla, Tóth Zsuzsa (szerk.): *Távlatok mai magyar alkalmazott nyelvészetben*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.

http://www.tinta.hu/shop_ordered/60066/pic/tavlatok_honlapra.compressed.pdf

Bárdos Jenő (2000): *Az idegen nyelvek tanításának elméleti alapjai es gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. <http://mek.oszk.hu/18000/18010/18010.pdf>

Bárdos Jenő (2002): *Az idegen nyelvi mérés és értékelés elmélete és gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. <https://mek.oszk.hu/18000/18011/>

Fodor István (2001): *Mire jó a nyelvtudomány?* Balassi, Budapest.

<https://www.szaktars.hu/balassi/view/fodor-istvan-mire-jo-a-nyelvtudomany-nyelv-es-elet-2001/>

Hidasi Judit (2004): *Interkulturális kommunikáció*. Scolar Kiadó. Budapest.

Kárpáti Eszter (szerk.) (2003): *Szöveggyűjtemény az alkalmazott nyelvészet tanulmányozásához*.

Aula, Budapest. <https://sites.google.com/site/rwantipenfa/szoveggyujtemeny-az-alkalmazott-nyelveszet-ta-8996027>

Klaudy Kinga (2007): *Nyelv és fordítás*. Válogatott fordítástudományi tanulmányok, Tinta, Budapest.

<https://docplayer.hu/1398427-Klaudy-kinga-nyelv-es-forditas.html>

Szépe György (2011): *A folyton megújuló nyelvészet*. Szerk.: Terts István. Tinta, Budapest.

<https://adoc.tips/a-folyton-megujulo-nyelveszet.html>

Szűcs Tibor (2016): Kognitív szemlélet a magyar mint idegen nyelv megközelítéseiben. In: Reményi Andrea Ágnes, Sárdi Csilla, Tóth Zsuzsa (szerk.): *Távlatok mai magyar alkalmazott nyelvészetben*. Tinta Könyvkiadó, Budapest. 175–182.

http://www.tinta.hu/shop_ordered/60066/pic/tavlatok_honlapra.compressed.pdf

Nyelvpedagógiához ajánlott olvasmányok:

Beregszászi Anikó (2012): *A lehetetlent lehetni*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. [BA_B5_proba \(mtak.hu\)](http://mtak.hu)

Heltai János Imre – Jani Demetriou Bernadett – Kerekesné Lévai Erika – Olexa Gergely (2017):

„Olyan gyereksereget kaptam, akikről azt hittem, hogy buták” – Transzlingváló osztálytermek

Tiszavasváriban. *Új Pedagógiai Szemle*. 11–12. 8–49. <https://epa.oszk.hu/00000/00035/00184/pdf/>

Jánk István (2017): Nyelvi hátrány és diszkrimináció az iskolában – A nyelvi szocializáció

jelentősége a tanuló értékelésében. *Szociológiai Szemle*. 27(3). 27–47. [27 47 oldal.pdf](#)

[\(szociologia.hu\)](http://szociologia.hu)

Kiss Jenő (szerk.) (2001): *Magyar Dialektológia*: Osiris. Budapest. 145–156; 202–210

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/kiss-jeno-szerk-magyar-dialektologia-osiris-tankonyvek-2001/?pg=140&layout=s>

Ezek megvannak online, ha valaki nyelvtechnológiát választana:

Prószéky Gábor – Olaszgy Gábor – Várady Tamás (2006): *Nyelvtechnológia*. In: Kiefer Ferenc főszerk.: *Magyar nyelv*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 1038–1073.

https://mersz.hu/dokumentum/magyarnyelv_612/#magyarnyelv_ch34

Viszket Anita (2014): A számítógépes nyelvészet és a tanítás. In: Fancsaly Éva – Szabó Veronika –

Viszket Anita: A nyelvtanról három megközelítésben – magyartanárjelölteknek.

http://polc.ttk.pte.hu/tamop-4.1.2.b.2-13/1-2013-0014/2/3_a_szmtgpes_nyelvszet_s_a_tants.html
stb.

III. Témakör: Finnugor és magyar nyelvtörténet

11. A magyar mint finnugor nyelv, azaz bizonyítsa be a magyar nyelv finnugor eredetét.

megnézni Nadasdy Ádám előadását: Nadasdy Ádám: A magyar nyelv finnugorsága

<https://www.youtube.com/watch?v=jlvKXiUIQkY&fbclid=IwAR1fmIr8xYtoEZdPq9PnW8zgs9b5Gb>

[qKoCmlqOzHqCsf0DHFjzoNh8g1W3k&app=desktop](https://www.youtube.com/watch?v=jlvKXiUIQkY&fbclid=IwAR1fmIr8xYtoEZdPq9PnW8zgs9b5Gb))

2024. október. 7-re frissített változat

Csepregi Márta (2001): Kérdések a nyelvrokonságról. In: Csepregi Márta (szerk.): *Finnugor kalauz*. Medicina könyvkiadó Zrt. 9–16.

Csúcs Sándor (2019): *Miért finnugor nyelv a magyar?* Budapest: Reguly Társaság – Tinta Könyvkiadó.

Hajdú Péter: *Bevezetés az uráli nyelvtudományba*. Budapest: Tankönyvkiadó. 80–84.

Bereczki Gábor (1998): *A magyar nyelv finnugor alapjai*. Budapest: Tankönyvkiadó. 68–98.

További lehetséges irodalom:

Csepregi Márta (1986): *A finn mint rokon nyelv*. Budapest: Tankönyvkiadó.

Uráli Etimológiai Adatbázis: <http://www.uralonet.nytud.hu/>

12. Az ómagyar kor magánhangzó-változásai (különös tekintettel a nyíltabbá válásra, labializációra és a szóvégi hosszú magánhangzók rövidülésére), valamint a mássalhangzó-torlódások feloldásainak okai és stratégiái a magyar nyelvben.

Bárcki Géza, Benkő Loránd és Berrár Jolán (1967): *A magyar nyelv története*. Budapest: Tankönyvkiadó. 111–180.

É. Kiss Katalin – Gerstner Károly – Hegedűs Attila (2013): *Kis magyar nyelvtörténet*. Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem. 28–42, 54–56.

É. Kiss Katalin – Gerstner Károly – Hegedűs Attila (2013): *Fejezetek a magyar nyelv történetéből. Egyetemi jegyzet magyar szakos BA-hallgatók részére*. Piliscsaba. 5.2. alfejezet.

További lehetséges irodalom:

Kiss Jenő – Pusztay Ferenc (2005): *Magyar nyelvtörténet*. Budapest: Osiris Kiadó.

Fazakas Emese (2008): *A magyar nyelv kis történeti nyelvtana*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár.

Fazakas Emese (2017): *Bevezetés az általános és magyar nyelvtörténetbe: nyelvi változások, a magyar helyesírás és szókincs története*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár.

13. A magyar nyelv névszójeleinek kialakulása (különös tekintettel a birtokos személytoldalékokra).

Bereczki Gábor (1998): *A magyar nyelv finnugor alapjai*. Budapest: Tankönyvkiadó. 52–54, 86–88.

É. Kiss Katalin – Gerstner Károly – Hegedűs Attila (2013): *Fejezetek a magyar nyelv történetéből. Egyetemi jegyzet magyar szakos BA-hallgatók részére*. Piliscsaba. 6.3.2.1. alfejezet.

Bárcki Géza, Benkő Loránd és Berrár Jolán (1967): *A magyar nyelv története*. Budapest: Tankönyvkiadó. 400–402, 409–413.

További lehetséges irodalom:

Kiss Jenő – Pusztay Ferenc (2005): *Magyar nyelvtörténet*. Budapest: Osiris Kiadó.

Kiefer Ferenc (szerk.): *A magyar nyelv*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 315–437.

Fazakas Emese (2008): *A magyar nyelv kis történeti nyelvtana*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár.

Fazakas Emese (2017): *Bevezetés az általános és magyar nyelvtörténetbe: nyelvi változások, a magyar helyesírás és szókincs története*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár.

14. A magyar nyelv esetragjainak kialakulása.

Bereczki Gábor (1998): *A magyar nyelv finnugor alapjai*. Budapest: Tankönyvkiadó. 50–52, 81–85.

É. Kiss Katalin – Gerstner Károly – Hegedűs Attila (2013): *Fejezetek a magyar nyelv történetéből. Egyetemi jegyzet magyar szakos BA-hallgatók részére*. Piliscsaba. 6.3.3.1. alfejezet.

Bárcki Géza, Benkő Loránd és Berrár Jolán (1967): *A magyar nyelv története*. Budapest: Tankönyvkiadó. 403–413.

További lehetséges irodalom:

Kiss Jenő – Pusztay Ferenc (2005): *Magyar nyelvtörténet*. Budapest: Osiris Kiadó.

Kiefer Ferenc (szerk.): *A magyar nyelv*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 315–437.

Fazakas Emese (2008): *A magyar nyelv kis történeti nyelvtana*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár.

2024. október. 7-re frissített változat

Fazakas Emese (2017): Bevezetés az általános és magyar nyelvtörténetbe: nyelvi változások, a magyar helyesírás és szókincs története. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár.

15. A Halotti beszéd és könyörgés nyelvtörténeti tanulságai.

Dömötör Adrienne (2006): *Régi magyar nyelvemlékek (A kezdetektől a XVI. század végéig)*. Budapest: Akadémiai Kiadó. 24–31.

Bárcki Géza (1982): *A Halotti Beszéd nyelvtörténeti elemzése*. Akadémia Kiadó, Budapest.

A. Molnár Ferenc (2005): *A legkorábbi magyar szövegemlékek*. Debrecen. 11–67, 169–172.

Molnár József és Simon Györgyi (1980): *Magyar nyelvemlékek*. Budapest: Tankönyvkiadó. 26–33.

Kiss Jenő – Pusztay Ferenc (2005): *Magyar nyelvtörténet*. Budapest: Osiris Kiadó.